

K terminológii

Na podnet slovenských novinárov a redaktorov, ktorí sa zaoberajú najmä problematikou životného prostredia, usporiadalo Krajinnookologické centrum SKŽP Banská Štiavnica za odbornej garancie Kabinetu evolučnej a aplikovanej krajinej ekológie SAV B. Štiavnica 9. - 10. 4. 1992 v Banskej Štiavnici seminár „Terminológia v ekológii a environmentalistike.“

Akcia bola zameraná na odstránenie nejaznosti a nejednotnosti pri používaní terminov viažúcich sa k životnému prostrediu a ekológii v rôznych profesiách, v nadväznosti na odbornú terminológiu používanú vo svete.

Koncom r. 1992 vyjde rozsiahly terminologický slovník, na ktorom spolupracuje kolektív expertov. Zmeny, posuny v pojmoch a mnohé novotvary sa touto formou dostanú od úzkeho okruhu odborníkov k verejnosti alebo aspoň k tým užívateľom, ktorí prichádzajú s týmito termínmi do kontaktu.

Helena Šašková

Nový časopis pro právo životního prostředí

V letošním roce začíná v Londýně vycházet první ročník nového mezinárodního časopisu zaměřeného na oblast životního prostředí RECIEL (Review of European Community and International Law). Vydává ho Středisko pro mezinárodní právo životního prostředí (CIEL) při King's College v Londýně a bude vycházet jako čtvrtletník.

Jak už název napovídá, časopis mapuje vývoj práva životního prostředí především na úrovni Evropského společenství a jeho členských států v širším mezinárodním měřítku.

RECIEL je členěn do tří hlavních obsahových bloků: první je vyhrazen aktuálním informacím o důležitých momentech vývoje práva životního prostředí ve světě za poslední tři měsíce od vydání předcházejícího čísla. Druhý - nejrozsáhlejší - je věnován tematickým článkům a ve třetím - nejstručnějším - je zařazeno kalendárium plánovaných akcí a událostí v oblasti práva a ochrany životního prostředí na nejbližší tři měsíce spolu s recenzemi nové literatury.

Každé číslo časopisu má být koncipováno v zásadě monotematicky (v hlavní části). První číslo prvního ročníku 1992 (které vychází v době odevzdávání tohoto příspěvku redakci Životného prostredia) je zaměřeno na problematiku ochrany životního prostředí v kontextu rozvoje mezinárodního obchodu. Jednotlivé články jsou věnovány přístupům k ochraně životního prostředí v rámci GATT, vztahu Montrealského protokolu a mezinárodního obchodu, důsledkům americko-kanadské dohody o svobodném obchodu, konvenci o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy, dopadu zavedení jednotného trhu FS na politiku společenství v oblasti ochrany životního prostředí a problematice institutu předchozího souhlasu v mezinárodním obchodu v oblasti chemického průmyslu.

Monotematické části dalších čísel letošního ročníku budou věnovány energetice (č. 2), konferenci Spojených národů o životním prostředí a rozvoji letos v Brazílii (č. 3) a vývoji práva životního prostředí v zemích střední a východní Evropy (č. 4).

Pro čtyři čísla ročníku 1993 se výhledově počítá s tématy „Mezinárodní finance a environmentální odpovědnost“, „Nakládání s odpady“, „Společné vodní zdroje“ a „Implementace norem ochrany životního prostředí a alternativní způsoby řešení střetu zájmů“.

Vedoucím redaktorem RECIELu je Gregory Rose (CIEL). Redakční radu tvoří přibližně 20 právníků-environmentalistů z celého světa a čs. právo životního prostředí v ní zastupuje doc. JUDr. Olga Vidláková, CSc., která je koordinátorkou pro oblast střední a východní Evropy.

Odběr časopisu si lze zajistit na adrese:
 Philippa Scoones
 Journal Marketing Department
 Blackwell Publishers
 108 Cowley Road, Oxford OX4 1JF
 United Kingdom

Předplatné za 1 ročník činí 120 liber. Na uvedené adrese lze objednat i zaslání ukázkového čísla RECIELu.

Jiří Tříska

Ochrana životného prostredia živočíchov

Rahmann, H., Kohler, A. (ed.): *Tier und Artenschutz* (Ochrana živočíchov a živočišných druhov). Verlag Josef Margraf, Weikersheim, 1991, 211 pp.

Ochrana životného prostredia živočíchov sa stala v posledných rokoch jednou z najaktuálnejších tém vo všetkých vyspelých európskych štátoch. Z vedeckej oblasti sa táto otázka rozšírila aj do ekonomických a najvyšších politických kruhov. Používa sa v politických bojoch rôznych strán v predvolebnom období a stala sa jednou z najúčinnejších zbraní na presadzovanie zámerov vedúcich k ozdraveniu katastrofálneho stavu ekosystémov našej planéty. V Nemecku sa napr. ochrana životného prostredia stala v politike otázkou čísla jedna. V tomto štáte sa 77 % obyvateľstva domnieva, že potreba konania na poli ozdravenia životného prostredia patrí k prioritným úlohám vládnych inštitúcií. Ľudia tu teda pochopili, že doterajšie „rabovanie prírodných zdrojov“ sa odráža nepriaznivo na celej ľudskej populácii.

Ak berieme do úvahy 10 000 rokov, počas ktorých sa počet obyvateľstva na našej planéte neustále zvyšoval, môžeme konštatovať, že najviac tvárnosť Zeme pozmenila historicky najmladšia doba. Rozmach industrializácie, používanie umelých hnojív a pesticídov v poľnohospodárstve, ale aj zavedenie chemoterapie v medicíne značne a veľmi rýchle ovplyvnilo zdravotný stav ľudskej populácie. Populačná explózia však negatívne poznamenala aj život rastlín a zvierat. Vedeckí pracovníci vypočítali, že len v novodobých dejinách vyhynulo v rokoch 1600-1969 pričinením človeka 115 druhov cicavcov a 171 druhov vtákov, v dôsledku narušenia, resp. celkového zničenia ich životného prostredia.

Všetky tieto problémy rozoberá publikácia, ktorú editorsky upravili H. Rahmann a A. Kohler. Zahrňuje súbor prác venovaných ochrane životného prostredia živočíchov vo všeobecnosti, i špeciálne v podmienkach rôznych rodov prírody Nemecka. Ich autormi sú renomovaní nemeckí zoológovia, ktorí sa v stredoerópskom, ale aj v širšom medzinárodnom meradle týmito otázkami zaoberajú už dlhší čas. Zaujímavý je napr. príspevok W. Erza o politike ochrany prírody z hľadiska ochrany živočišných druhov. Okrem najdôležitejších terminologických otázok sa autor špeciálne zameriava na smery v ochrane prírody, ich ciele z hľadiska vnútroštátneho, ale aj širších medzinárodných vzťahov. Príspevok známeho vedeckého pracovníka G. Thielckeho sleduje ochranu živočíchov a najmä ich životného prostredia z hľadiska genofondu voľne žijúcich živočíchov ako kultúrneho dedičstva celej európy. Nastofuje najdôležitejšie problémy praktickej ochrany prírody, o ktorých sa v súčasnosti veľmi disku-